

МОТИВИ

Към проекта на Закон Държавните предприятия „Транспортно строителство и възстановяване“ и „Съобщително строителство и възстановяване“

Държавно предприятие „Транспортно строителство и възстановяване“ и Държавно предприятие „Съобщително строителство и възстановяване“ са създадени чрез преобразуване на Войските на Министерството на транспорта и Войските на Комитета по пощи и далекосъобщения (Закон за преобразуване на Строителните войски, Войските на Министерство на транспорта и Войските на Комитета по пощи и далекосъобщения в държавни предприятия). Законът за създаване на държавните предприятия е отменен със Закона за отмяна на Закона за преобразуване на Строителните войски, Войските на Министерство на транспорта и Войските на Комитета по пощи и далекосъобщения в държавни предприятия (ДВ., бр. 103 от 2012 г.).

Със Закона за отмяна на Закона за преобразуване на Строителните войски, Войските на Министерство на транспорта и Войските на Комитета по пощи и далекосъобщения в държавни предприятия, Министерският съвет е задължен в шестмесечен срок да преобразува Държавно предприятие „Транспортно строителство и възстановяване“ (ДП „ТСВ“) и Държавно предприятие „Съобщително строителство и възстановяване“ (ДП „ССВ“) в търговски дружества, чрез разпределяне на имуществото им в дялове и акции съгласно разпоредбите на Търговския закон. В отменителния закон не се съдържа разпоредба, която урежда отношенията, свързани с публичните задачи, възложени на държавните предприятия и предоставеното им за тяхното изпълнение недвижимо и движимо имущество – публична държавна собственост.

Към настоящия момент преобразуването не е извършено и държавните предприятия продължават да осъществяват дейността си, както и възложените им със закона публични задачи.

С настоящия законопроект се предлага:

1. Държавно предприятие „Транспортно строителство и възстановяване“ и Държавно предприятие „Съобщително строителство и възстановяване“ да запазят статута си на държавни предприятия.

Предложението отчита значимостта на предприятията за държавата във връзка с изпълняваните от тях и към настоящия момент публични задачи, както и обстоятелството, че преобразуването им в търговски дружества няма да промени в по-добра насока тяхното развитие, включително от гледна точка на финансова дисциплина. За периода от 2012 г. до настоящия момент, мерките за подобряване на дейността на двете предприятия са в по-добро управление, съкращаване на разходите и активно поведение на пазара.

2. Промяна в модела на финансиране на публичните задачи, възложени за изпълнение на двете предприятия.

Същността на възложените публични задачи на двете предприятия е такава, че необходимостта от изпълнението им няма как да отпадне поради често настъпващи бедствия и свързаните с тях необходимост от навременна превенция и поддържане в готовност на работеща обезпечена спасителна система за защита при бедствия. Двете предприятия разполагат с нужните човешки и материални ресурси, както и организация на работа. Становището за целесъобразността на възлаганите на двете предприятия публични задачи е било отразено и в доклада на назначената през 2012 г. междуведомствена работна група, която е констатирала, че тези задачи не следва да се прехвърлят на други държавни предприятия или юридически лица. Работната група е

предложила двете предприятия да продължат да изпълняват възложените им публични задачи, с което осигуряват поддържането на необходимите транспортни и съобщителни отбранителни способности и задачи при бедствия.

Държавно предприятие „ТСВ“ е единственото в страната предприятие, което съхранява сглобяемо-разглобяеми конструкции за краткосрочно и временно възстановяване на железопътни мостове, като предприятието разполага с уникална техника за реакция при бедствия, аварии и катастрофи. Стойността на съхраняваната техника и имущество е в размер на приблизително 43 млн. лв. Екипажите за съхраняваната техника се формират от съответните специалисти от мирновременните структури на предприятието. За действие при бедствия, аварии и катастрофи държавното предприятие е сформирало екипи с личен състав и техника в поделенията си в София, Пловдив, Варна и Горна Оряховица. Същите имат задача да участват в провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при ликвидиране на последствията от бедствия, съгласно изработените за това планове. Екипите са в състав от 20 души и съответното количество автомобилна, инженерна, съобщителна техника и малка механизация. Те са включени в областните планове за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи и нееднократно са оказвали навременна и адекватна помощ при преодоляването на последици от бедствия, като: разчистване на пътни участъци от сняг, разчистване на свлачища по железния път с цел възстановяване на прекъснатото движение и аварийно заздравяване на земното платно. През 2014 г. Поделение Варна на предприятието участва в ликвидирането на последиците от бедствието в гр. Варна, кв. „Аспарухово“. Поради нарушение на комуникациите в община Тетевен и община Симитли през 2013-2014 г. също са възстановени участъци от мостови конструкции. Предприятието участва в ликвидиране на последствията от пътни и железопътни катастрофи и снегочистиране.

За изпълнението на своите задачи ДП „ССВ“ поддържа 4 бази в София, Велико Търново, Бургас и Сливен за военновременни мощности, в които се съхраняват автомобилна, инженерна, комуникационна техника, химическо, вещево, вещево-хранително и тилово имущество. За изпълнение на основния си предмет на дейност, предприятието е оборудвано със специализирана техника и съвременна апаратура за изграждане на оптични кабелни линии и мрежи, обучен и квалифициран личен състав, което позволява изпълнение на задачи, свързани с: а) поддържане и възстановяване инфраструктурата на Единната електронна съобщителна мрежа за нуждите на националната сигурност; б) изграждане, поддържане и възстановяване инфраструктурата на електронни съобщителни мрежи, необходими за функциониране на ПУ на държавните органи и органите за местно самоуправление във връзка с националната сигурност и отбраната на страната; в) извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи, свързани с възстановяване работоспособността на електронните съобщителни мрежи на територията на отделни области в съответствие с националния и областните планове за действие при бедствие. Успешното изпълнение на тази задача се обуславя от стратегическото разпределение на силите и средствата на предприятието на териториите на области София, Велико Търново, Сливен и Бургас.

При всяка бюджетна процедура Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията е залагало предоставяне на средства от държавния бюджет, които да осигурят изпълнението на публичните задачи, възложени на двете държавни предприятия. Средства за изпълнение на публичните задачи на двете държавни предприятия са предоставени за последен път от държавния бюджет през 2013 г.

Държавно предприятие „ТСВ” и Държавно предприятие „ССВ” от началото на 2013 г. са предприели мерки и действия за намаляване на персонала, свързан с изпълнението на публичните задачи и въвеждане на видеонаблюдение за някои от обектите, с които са постигнати големи икономии и значително се намаляват предвидените за изплащане субсидии на държавните предприятия за изпълняваните публични задачи за 2013 г.

В резултат на отчитането на изложените съображения е изготвен проектът на Закон за държавните предприятия „Транспортно строителство и възстановяване” и „Съобщително строителство и възстановяване”. Със закона се уреждат дейността и управлението на държавните предприятия, които са юридически лица по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон със седалище София.

Основният предмет на дейност на държавното предприятие „Транспортно строителство и възстановяване” е: строителство, поддържане и възстановяване на транспортни обекти и проектантска, строителна, ремонтна и предприемаческа дейност в областта на транспортните комуникации.

Основният предмет на дейност на държавното предприятие „Съобщително строителство и възстановяване” е строителство, ремонт и възстановяване на далекосъобщителни мрежи и фиксирани телефонни мрежи.

В проекта са определени и основните публични задачи на предприятията. За ДП „ТСВ” това са:

1. поддържане на готовност и изпълнение на дейности и задачи по държавния военновременен план;
2. поддържане на готовност и изпълнение на задачи по националния и областните планове за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
3. изпълнение на задачи по териториалната отбрана на страната.

Основните публични задачи на ДП „ССВ” включват:

1. поддържане на готовност и изпълнение на дейности и задачи по държавния военновременен план;
2. поддържане на готовност и изпълнение на задачи по националния и областните планове за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
3. изпълнение на задачи по териториалната отбрана на страната

За изпълнение на възложените им публични задачи държавните предприятия ще използват предоставената им публична държавна собственост. Съгласно чл. 7 от проекта за осъществяване на дейността на предприятията държавата предоставя за ползване и управление имущество – публична и частна държавна собственост. Тъй като на ДП „ТСВ” и ДП „ССВ” е предоставено такова имущество и изпълнение на Закона за преобразуване на Строителните войски, Войските на Министерство на транспорта и Войските на Комитета по пощи и далекосъобщения в държавни предприятия (отм.) в преходните и заключителни разпоредби е предвидено държавните предприятия да запазят правата, задълженията и имуществото, които имат.

Законопроектът предвижда ДП „ТСВ” и ДП „ССВ” да могат да осъществяват и други дейности, които подпомагат, съпътстват или допълват основния им предмет на дейност, както и да могат да бъдат изпълнители по договори за обществени поръчки в т. ч. обществени поръчки, свързани с отбраната или сигурността на страната, които имат за предмет класифицирана информация, представляваща държавна тайна.

В чл. 8 от проекта е записано, че държавата не отговаря за задълженията на предприятията. Те отговарят за своите задължения с предоставеното им имущество – частна държавна собственост.

Съгласно чл. 2 от проекта правата на собственост на държавата в предприятията се упражняват от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Според законопроекта органите на управление на държавните предприятия са министърът, управителният съвет в състав от трима членове, които се назначават от министъра и главен директор. В проекта са уредени правомощията на всеки от органите на управление. Предвидено е структурата и дейността на държавните предприятия да се регламентират с акт на министъра – чл. 9, ал. 2.

Предлага се промяна в модела на финансиране на публичните задачи. Тъй като изпълнението на основните публични задачи по чл. 3, ал. 2 и чл. 4, ал. 2 (възстановяване на транспорта и съобщителна инфраструктура в резултат от бедствия и аварии) е осъществяване на обществени услуги, правата и задълженията на страните – Държавно предприятие „Транспортно строителство и възстановяване“ и Държавно предприятие „Съобщително строителство и възстановяване“, включително необходимите компенсации се определят в договори от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Средствата за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършване на обществените услуги се предоставят на Държавно предприятие „Транспортно строителство и възстановяване“ и Държавно предприятие „Съобщително строителство и възстановяване“, съгласно чл. 2, параграф 1, буква "а" от Решение на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на чл. 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 7/3 от 11 януари 2012 г.). Средствата се предоставят и отчитат чрез бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. След сключване на договорите средствата за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършване на обществените услуги се предоставят на Държавно предприятие „Транспортно строителство и възстановяване“ и Държавно предприятие „Съобщително строителство и възстановяване“, авансово за текущата година чрез бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията предвижда необходимите авансови средства в тригодишните бюджетни прогнози и проектите на бюджет на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Размерът на несправедливата финансова тежест се определя въз основа на нетните разходи, изчислени по методика, приета от Министерския съвет. Размерът на компенсацията не може да надхвърля размера на несправедливата финансова тежест от извършване на обществените услуги.

Законопроектът предвижда предприятията да представят пред комисия, определена със заповед на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, отчет за направените разходи при извършване на обществените услуги заедно с необходимите доказателства до 31 март на текущата година. Документите, свързани с изчисляването на нетните разходи от извършване на обществените услуги, се предоставят на комисията и се проверяват от одитор. В срок три месеца от подаване на отчета комисията се произнася с решение относно:

1. наличието на несправедлива финансова тежест от извършването на обществените услуги;
2. размера на компенсацията, дължима на всяко от предприятията със задължение за извършване на обществените услуги за предходната година;

---

3. съпоставка между размера на несправедливо понесената финансова тежест с авансово предоставените средства за съответния период.

Комисията може да поиска от всеки от заявителите да представи в 7-дневен срок допълнително информация и доказателства.

Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията в хода на бюджетната процедура представя решението на комисията и материалите към него на министъра на финансите. Когато направените разходи за предходната година превишават размера на авансово предоставените средства за същата година, министърът на финансите включва размера на разликата към разчетените авансови средства за следващата година в проекта на закон за държавния бюджет на Република България. Когато направените разходи за предходната година са по-малко от авансово предоставените средства за същата година, с разликата се намаляват предвидените авансови средства за следващата бюджетна година.

По този начин се създава регламентация, която е в съответствие с правилата за държавните помощи, съгласно Решение на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на чл. 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес, предвид това, че очакваният размер на компенсациите е под праговете, установени в посоченото решение.